

**Laureaat
Het Gulden Hamerken 2010
Guido Vandermarliere
auteur van o.a.
“De Kroniek van de Poperingse Hopteelt”**

Voorzitter “De Keteniers”

De Keteniers.

De Keteniers, zijn een vereniging van mensen met een hart en zorgzaamheid voor de geschiedenis van de ‘hopcultuur’ in zijn brede betekenis.

Daarbij wordt zowel gewerkt rond:

- Het verzamelen en onderzoeken van de bewaarde documenten en geschriften, foto’s en afbeeldingen.
- Het opzoeken van oud materiaal en gereedschap en gebouwen die met de hop te maken hebben.
- Het beschrijven en documenteren van dit alles en het toegankelijk maken van deze zaken met het oog op het bewaren en het herinneren van deze hopcultuur.

Het woord 'ketenieren' is een typisch Poperings woord dat Deken De Bo in zijn 'Westvlaamsch idioticon' uit 1873, uitlegt als het zich in de 'keet met elkaar onderhouden', of dus samen 'babbelen' in de hopast.

Er waren in feite twee momenten waarop men in de keet kon samenkomen. Enerzijds bij regenweer kwam er soms een groepje hoppeplukkers bijeen in de keet, terwijl men onder het plukken door zich met groot plezier met elkaar onderhield.

Anderzijds was het zo dat, de keet ‘warm houden’ en het drogen van de hop, voornamelijk nachtwerk was zodat de 'ketenier', diegene die de hop droogde, naar het einde van het seizoen toe doodvermoeid geraakte.

Daarom waren er steeds mensen die de moeite namen om hem wakker te houden en met hem gingen praten en een pint pakten, want in die warmte was het ook erg dorstig!

Al die betekenissen samen leken een mooie naam voor de vereniging ‘ **De Keteniers**’.

Kent u de 'Doos Gazette'?

Al meer dan vijf jaar verzorgt Guido Vandermarliere een emailkrant met heemkundige en historische weetjes uit Ieper en omgeving. Hij put daarvoor uit archieven en oude kranten en tijdschriften en heeft een voorliefde voor thema's als de hop en het bier, de Poperingse 'kleine' histories, de Eerste Wereldoorlog, oude marktliederen en gedichten en moppen met een baard. Wil je voortaan ook gratis de 'Doos Gazette' toegestuurd krijgen? Na een mailtje naar guido.vandermarliere@telenet.be word je op de abonneelijst geplaatst.

(bron: Nieuwsbrief Erfgoedcel Ieper)

Guido Vandermarliere ontvangt in 2007 de Prijs Herman Delaunois

De Prijs Herman Delaunois is een initiatief van de Koninklijke Vereniging voor Natuur- en stedenschoon en wordt om de vier jaar toegekend aan een vernieuwend initiatief.

Voor deze prijs waren er 17 heel waardevolle inzendingen met sterk uiteenlopende thema's van uit geheel Vlaanderen. Uit deze deelnemers selecteerde de jury in eerste instantie een short list van 7 projecten. En daar uit kwam de winnaar: Guido Vandermarliere met “De historische schets over de ontwikkeling van de hopasten in de streek van Poperinge”

Guido, hoe ben je met deze studie gestart?

Deze studie rond de hopasten is slechts één deel van een algemenere studie rond de geschiedenis van de hopteelt in Vlaanderen, met natuurlijk een klemtoon op de hopteelt in Poperinge.

Nu van het één kwam het ander en naast de teeltwijzen, de hophandel, de gebruiken rond de hooogst en degelijke meer, kreeg ik ook steeds meer aandacht voor het resterende onroerend hofergoed.

Hoe pak je nu zo iets aan?

Het is eigenlijk omzeggens natuurlijk gegroeid.

In 2002 heb ik met mijn prentenmateriaal rond de hop meegewerkt aan een initiatief van 'Van de hommelrynke tot in de pint', waarbij de stimulator Wally Merlevede was, een hopboerenzoon die zijn oude ast volledig wilde herstellen en waaruit nu ons kleine astmuseum 'Den HommelNast' gegroeid is.

Met die deelname heb ik verschillende mensen leren kennen en uit dit groepje is onze vereniging 'De Keteniers' gegroeid. Vroeger werd de man die het vuur in de hopast moest onderhouden, en de hop op- en afschieten een 'ketenier' genoemd, vandaar onze naam.

We kregen de medewerker van Jozef Deman, vroeger hopboer, die ons zijn collectie van een 3000 –tal foto's rond de hopteelt gegeven heeft. Luc Ameel, de bekende tekenaar van Poperinge tekende en illustreerde voor ons. Kristof Papin hielp mee met het onderzoek net zoals Martina Huyghe. Maar vooral de geestdrift en de medewerking van Annemie Declerck was een enorme stimulans. Zij nam het secretariaatswerk op zich en zij zorgde en zorgt nog voor onze publicaties. En voor concrete initiatieven mogen we gelukkig nog op heel wat mensen rekenen.

Dit is de Poperingse harde kern, maar daarnaast hebben we ook intense contacten met Joris Vanderveken van de Hopduvels van Asse en met bijvoorbeeld Danny Wille uit de Faluintjesstreek waarvan we al heel wat hulp gekregen hebben.

En vanuit die algemene studie ben je bij de hopasten terecht gekomen?

Ja dat klopt. We zijn met de veldstudie al zo'n 5 jaar geleden begonnen. We zijn overal waar we een ast vonden in de streek foto's gaan nemen, schetsen gaan maken en gesprekken gaan voeren met de meestal gepensioneerde hopboeren. Tot dan toe had alleen Johan Vansteenkiste enkele asten opgemeten. Voor ons heeft Steven Dewaele er ook eens een opgemeten. Met de voorgang van de historische archiefstudie en deze veldstudie samen, kregen we steeds een beter beeld van de evolutie van de hopasten.

Ondertussen was er – los van ons – en onder impuls van de Vlaamse Gemeenschap en de Provincie West-Vlaanderen een project gestart onder de titel 'Plattelandsbeleid 2006 – De hopteelt in het Vlaanderen van de 21ste eeuw'. Een luik daarvan was: 'Hop als cultureel erfgoed'. De Keteniers waren natuurlijk de aangewezen partner om de inventarisatie rond het onroerend hofergoed te realiseren en dat hebben we dan ook gedaan.

Het rapport heb ik tevens ingediend bij het Canvas – programma 'Monumentenstrijd' en daar werden we uit de 360 kandidaten geselecteerd om mee te dingen. We haalden de twee ronde en we kregen een prachtige sfeervolle uitzending cadeau.

En wat nog belangrijker was, we kregen ook de verzekering van minister Van Mechelen dat hij geld ging vrij maken voor de bescherming en bewaring van het hofergoed waarbij de hopasten wel het belangrijkste waren.

